

ΤΗΜΗ ΤΗΣ ΣΥΝΑΡΟΜΗΣ.
ΕΤΗΣΙΑ.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ.

ΑΙ ΣΥΝΑΡΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ.

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 12.
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν • 15.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ.

Παρά τοῖς Κ. Κ. Διδασκάλους
καὶ τοῖς ἐπιστάταις τῶν Γυ-
μνασίων ἐν τῇ ἡμεδαπῇ.
Ἐν δὲ τῇ ἀλλοδαπῇ παρά τοῖς
Κ. Κ. Ἑλλησιν. Προξένους καὶ
τοῖς ἰδιαιτέροις ἐπιτρόποις τοῦ
ἐκδοτοῦ.

Συντάσσεται ὑπὸ Δ. Παναζῆ
καὶ ἐκδίδεται ἐκ τῆς αὐτοῦ,
διὰ τοῦ ἰδίου ἐνεργεῖται πᾶσα
διοικητικὴ αὐτῆς ἀπορροή.
Τιμὴ καταχωρήσεως ἀγγελιῶν
λεπτ. 15 ὁ στίχος.

Οὐχ οἱ πολλὰ, ἀλλ' οἱ χρήσιμα ἀναγινώσκοντες εἰσι σπουδαῖοι.

ΑΡΙΣΤΙΠΠΙΟΣ.

Ἐκδίδεται ἀπὸ τῆς ἰδιοκτησίας

Ἀθήναι, τῇ 4 Δεκεμβρίου 1853.

Περὶ τῆς Ἀθηναίας Βουλῆς τῶν πεντακοσίων.

Δύο ἐν Ἀθήναις τὸ πάλαι ὑφίσταντο Βουλαι, ἡ ἐν Ἀρείφῳ πύργῳ, περὶ ἧς διελάθουμεν ἄλλοτε (ἐφημ. Μαθ. ἀρ. 13 σελ. 49—54) καὶ ἡ τῶν πεντακοσίων, ἧτις καὶ ἀπλῶς Βουλὴ ἐλέγετο, ἀντιπροσωπικὴν καὶ ἐν πολλοῖς δημοτικῶν οὐσα σῶμα. Ἡ πρώτη τῆς Βουλῆς ταύτης σύστασις ἀποδίδεται εἰς τὸν Σόλων, εἰσι πλὴν ἐνδείξεις ὅτι οὗτος καὶ ταύτην ὡς καὶ τὴν ἐν Ἀρείφῳ πύργῳ, πρὸ αὐτοῦ ἦδη ὑπαρχούσας, ἀναδιωργάνωσε μόνον. Ὑπάρχει ἀπίθανον καὶ πάντως ἀσυνεπὲς πρὸς τὴν σύστασιν μὴ μοναρχικοῦ πολιτεύματος ἢ ἑλλειψίς κατασκευασμάτων συμβουλίων τοιούτων. Παρεκτός δὲ τούτου ὁ Ἡρόδοτος (Ε. 71) λέγει, ὅτι ἐπὶ Κύλωνος (620 π. Χ.) αἱ Ἀθηναίαι διετέλουσαν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν πρυτάνεων τῶν Ναυκράρων, οἵτινες ἦσαν τεσσαράκοντα ὄντων, τουτέστι δώδεκα ἐξ ἐκάστης φυλῆς, διηρημένων ὄντων τότε τῶν πολιτῶν εἰς τεσσαρὰς φυλάς. Ὁ αὐτὸς ἱστορικὸς διδάσκει ἡμᾶς ὅτι ἡ τῶν Ἀλκμιονιδῶν ὑπόθεσις εἰσήχθη εἰς ἀριστοκρατικὴν ἐκ τριακοσίων συγκροτούμενον μελῶν δικαστήριον, καὶ ὅτι Ἰσχυρῶς ὁ τῆς Ἀθηναίων ἀριστοκρατίας ἀρχηγός, ἡγωνίσαστο ἵνα καταλύσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ Κλεισθένου εἰς 600 μέλη ἀσχηθῆσαν Βουλὴν, καὶ ἐγγχειρίσῃ τὰς ἀρχὰς εἰς τριακοσίουσ τῶν στασιωτῶν (Ἡρόδ. Ε. 72 Πλουτ. β. Σολ. 12). Ὁ Σόλων συνέστησε τὴν Βουλὴν ἐκ τετρακοσίων πολιτῶν, ἀνά ἑκάτον ἐξ ἐκάστης τῶν τεσσάρων φυλῶν αἰρουμένων, καὶ εἰς τὰς τάξεις τῶν πεντακοσιομέδων, ἱππέων καὶ ζευγυτῶν ἀνηκόντων. Ὅτε δὲ ὁ Κλεισθένης ἐποίησε δέκα τὰς φυλάς ἠὔχθη καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς Βουλῆς εἰς 500, ἀνὰ 50 ἐξ ἐκάστης φυλῆς κληρουμένων· εἶναι δὲ ἀμφίβολον ἂν οἱ βουλευταὶ ἀνεδεικνύοντο κατὰ πρῶτον διὰ κλήρου, ὡς ἐγένετο μετὰ ταῦτα. Ἐπειδὴ δὲ σκοπὸς τοῦ Σόλωνος ἦν τὸ καταστήσαι τὴν Βουλὴν κολασμὴν τοῦ θρασυνομένου καὶ οἰδοῦντος δήμου, καὶ ὁ μνημονεύων τούτου Πλούταρχος προσθέτει « ἀπὸ φυλῆς ἐκάστης ἑκάτον ἄνδρας ἐπιλεξάμενος » (Σολ. 10.) συμπραίνουσιν ὅτι ἤροῦντο οὗτοι, καθ' ὅσον μάλιστα δὲν ὑπάρχει ἀποδείξις περὶ τοῦ ἐναντίου. Ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις ὑπάρχει βέβαιον ὅτι ἀνεδεικνύοντο οὗτοι διὰ κλήρου, καὶ ἐπειδὴ μεταχειρίζοντο κῶμους εἰς τὴν κλήρωσιν ὠνομάσθησαν οἱ κληρούμενοι οἱ ἀπόκουβουλεῦταί (Θουκ. Η. 69). Οἱ οὗτοι δὲ κληρούμενοι ὑπεβάλλοντο εἰς δοκιμασίαν, ἵνα ἀποδείξωσιν ὅτι εἶναι πολῖται καὶ ἐκ πατρὸς καὶ ἐκ μητρὸς (γνήσιοι ἐξ ἀμφοῖν), ὅτι δὲν ὑπέστησαν ποτε τὴν ποινὴν τῆς ἀτιμίας (περὶ ἧς ἴδε ἐφημ. Μαθ. ἀρ. 4. σελ. 13) δι' ἧς ἀπέβαλον οἱ καταδικαζόμενοι τὰ τοῦ πολίτου δίκαια, καὶ ἐτι ὅτι ἦσαν ὑπὲρ τὰ τριακοῖα ἐτη γεγονότες.

Οἱ βουλευταὶ εἶχον τὸ ἀξίωμα ἐπὶ ἕν ἔτος καὶ ἐλάμβανον διὰ πᾶσαν συνεδρίαν δροχμὴν μίαν, καὶ τοῦτο ἐλέγετο μισθός οὐλεῦτικός. Ἡ Βουλὴ πᾶσα ὁμοῦ ἦν ἀρχὴ ὑπεύθυνος, δίδουσα ἐν τέλει τοῦ ἔτους λόγον τῶν πράξεων αὐτῆς (εὐθύναι). οἱ κακῶς διάγοντες βουλευταὶ ἐξεφυλλοφοροῦντο ἐκ τῆς Βουλῆς ὑπὸ τῶν συνεδρέων αὐτῶν. (Ἀρπ. ἐν λ. ἐκφυλλοφορία. Αἰσχ. κ. Τιμαρχ. 15 43).

Ἐπειδὴ ἡ Βουλὴ τῶν πεντακοσίων διὰ τὸ πολυἀριθμὸν δυσχερῶς ἦτολε πᾶσα ὁμοῦ διοικεῖ, διηρῆτο εἰς δέκα μερίδας, ἐκ 50 τῆς αὐτῆς φυλῆς βουλευτῶν συγκειμένης ἐκάστης· πᾶσα δὲ μερὶς εἶχε τὴν προεδρείαν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου ἐπὶ 35 ἡμέρας· ἡ περίοδος αὕτη ἐλέγετο πρυτανεία, καὶ πρυτάνεις οἱ συγκροτούντες τὴν προεδρεύουσαν μερίδα βουλευταί. Ὄριζετο δὲ ἡ σειρά ἐκάστου τμήματος διὰ κλήρου· εἰς τὴν ἔσχατον δὲ πρυτανεύουσαν φυλὴν ἐδίδοντο αἱ τεσσαρὲς ὑπεράριθμοι ἡμέραι, εἰς συμπλήρωσιν τοῦ Ἀττικῶς ἐνιαυτοῦ 354 ἡμέρας ἔχοντος. Ἰν' ἀποφύγῃ δὲ τὴν ἐκ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ

τῶν πρυτάνεων συγχρόνως προεδρεύοντων δυσκολίαν, ὑποδιηρεῖτο ἐκάστη πρυτανεία εἰς πέντε δεκάδας, καὶ ἐκάστη δεκάς προέδρευε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς ἐκκλησίας ἡμέρας ἑπτὰ, καθ' ἃς ὠνομάζοντο οἱ δέκα πρόεδροι. Ἐκ τῶν δέκα δὲ πάλιν τούτων προέδρων ἐκλεχθῆτο εἰς κατὰ πᾶσαν ἡμέραν καὶ ὠνομάζετο ἐπιστάτης· οὗτος δὲ προέδρευε κυρίως τῆς Βουλῆς καὶ τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου, καὶ ἐπιστεύετο κατ' αὐτὴν μόνον τὰ δημοσια ἐγγράφα καὶ τὰς κλεῖς τοῦ θησαυροῦ. « Ἐπιστάτην δ' ἔστιν εἰς τῶν πρυτάνεων, ὁ κλήρω λαχόν· δις δ' οὐκ ἔξεστι γενέσθαι τὴν αὐτὴν ἐπιστάτην· ἔχει δ' οὗτος τῶν ἱερῶν τὰς κλεῖς ἐν οἷς τὰ χρήματα κατὰ γράμματα (Πολυδ. Η. 96). Συνέβαινε δ' οὕτω ὥστε 3 ἐκ τῶν 10 προέδρων νὰ μὴ ἀρχωσιν, ἑπτὰ οὖσων τῶν ἡμερῶν τῆς ἀρχῆς αὐτῶν τῶν.

Οἱ πρυτάνεις συνῆγον τὸν δῆμον καὶ τὴν Βουλὴν. Χρέος δὲ τῶν προέδρων καὶ τοῦ ἐπιστάτου ἦν τὸ εἰσάγειν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὸν δῆμον τὰς συζητητέας ὑποθέσεις κατὰ νόμον, καὶ συλλέγειν τὰς ψήφους Ἐπέκειντο δὲ εἰς ζημίαν οἱ παραμελοῦντες τὰ ὑπὸ τῶν νόμων ὀρίζομενα χρέη αὐτῶν ταῦτα. (Δημοσθ. κ. Τιμαρχ. 703—704).

Ἐν τῷ περιτῆς Βουλῆς τῆς ἐξ Ἀρείου Πάγου ἀρθροῦ (ἐφημ. Μαθ. σελ. 44—45) ἐπισημασθεὶς λόγον ὅτι ὁ κύριος σκοπὸς τῆς συστάσεως τῆς τε ἐξ Ἀρείου Πάγου Βουλῆς καὶ τῆς τῶν πεντακοσίων ἦν ἡ καταστολὴ τοῦ θρασυνομένου καὶ τῶν παραφορῶν τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου, τουτέστι τῆς δημοκρατικῆς αὐτοῦ ἰσχύος ὁ χαλινός, διὸ ὁ Σόλων ἀνέθεσεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν συζήτησιν καὶ δοκιμασίαν πάσης ὑποθέσεως πρὶν ἢ εἰσαχθῆ αὕτη εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὥστε οὐδὲν μὴ ὑπὸ τῆς Βουλῆς προσψηφισμένον εἰσέφερετο εἰς τὸν δῆμον ὠνομάζετο δὲ τοῦτο προβουλευμα. Τὰ προβουλευματα ταῦτα ἦτο ἐπιψηφίζον ὁ δῆμος ἀμετάβλητα, ἢ τροπολογῶν αὐτὰ ἐξίτηε τὴν εἰς τοῦτο συγκατάθεσιν τῆς Βουλῆς. Ὑπῆρχεν ἄρα μετὰ τὴν Βουλῆς καὶ ἐκκλησίας σχέσις τις παραπλησία τῇ ὑφισταμένη νῦν παρ' ἡμῶν μετὰ τὴν βουλῆς καὶ γερουσίας. Ἐκτὸς δὲ τῆς δυνάμεως τοῦ παραδέχεσθαι ἢ ἀπορρίπτειν τὰ προβουλευματα ἢ ψηφίσματα (ὡς ἐνίοτε ἐλέγοντο), ἰδύνατο ἡ ἐκκλησία ψηφίζειν τὰ ἐναντία τῶν ἐν τῷ προβουλευματι διαλαμβανόμενων π. χ. εἰς τὰ περὶ πολέμου ἢ εἰρήνης καὶ συμμαχιῶν ὄφειλεν ἡ Βουλὴ ἵνα ἐπαγρυπνῆ ἐπὶ τῶν συμφερόντων τῆς πόλεως, καὶ ἀπεφάσιζεν καὶ προέτεινεν ὅ,τι ἐνόμιζεν ἀναγκαῖον· ἐὰν ὅμως συνεζητοῦντο ταῦτα μετὰ τῆς ἐκκλησίας, ἰδύνατο ἕκαστος τὰ προσόντα ἔχων πολίτης νὰ προτείνῃ διάφορον γνώμην καὶ ἐναντίαν ὄλω τῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰσαγομένης προτάσεως. παρ. χάρην ἐπὶ τοῦ εὐβοϊκοῦ πολέμου (350 π. χ.), ὄντων τῶν Θεβαίων ἐναντίων τοῖς Ἀθηναίοις, ἡ Βουλὴ ἐψήφισε ἵνα ἐκπεμφθῇ ἀπὸ τῶν ἱππικῶν τῶν Ἀθηναίων εἰς βοήθειαν τῶν ἐν Ταμύναις τῆς Εὐβοίας πολιορκουμένων· ἀλλὰ τὸ περὶ τούτου προβουλευμα τῆς Βουλῆς δὲν ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, ἀποφραμένως ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη ἵνα σταλῇ τὸ ἱππικόν, καὶ οὕτως ἡ ἐκστρατεία αὕτη δὲν ἐγένε. παρόμοια παραδείγματα εὗρηται παρὰ Ἑενοφῶντι (Ἑλλ. Α. 7. § 9. Ζ. 1 § 2.)

Παρεκτός δὲ τῶν ὑπὸ τῆς Βουλῆς οἰκοθεν γινόμενων προβουλευμάτων ἦσαν καὶ ἄλλα διαφέροντα τούτων, π. χ. ἰδιώτου τινος γνώμη ἦν ἐπιθύμη ἵνα εἰσενέγκῃ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δήμου· ὄφειλε δὲ πρῶτον ὁ τοιοῦτος ἵνα ζητήσῃ παρὰ τῆς Βουλῆς ἄδειαν (πρόσοδον γράψασθαι) ὅπως προτείνῃ γνώμην ἢ νόμον τινα, καὶ ἐὰν ἐδίδεν ἡ Βουλὴ αὐτῷ ἄδειαν ὑπεβάλλεν αὐτὴν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου· καὶ αἱ τιαυταὶ τῶν ἰδιωτῶν ἀδείχ τῆς Βουλῆς γινόμενα προτάσεις ὠνομάζοντο ὁμοίως προβουλευματα, ἀπερ ἦσαν τὸ πλεῖστον προτάσεις περὶ ἀπονομῆς τιμῶν ἢ προνομίων πολίτη τινι τὴν πατρίδα εὖ ποιήσαντι, ὡς π. χ. ἡ πρό-

τασις τῶν Κτησιφώντος ἕνα στεφανωθῆναι χρῆσθ' στεφανῶν ὁ Δημοσθένης κτλ. Τὰ τοιαῦτα δὲ ὁ δῆμος ἦτοι παρεδέχετο ἢ ἀπέρριπτεν.

Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀνεγνωσάτο πρῶτον (ὕπὸ τοῦ κήρυκος ἴσως) τὸ προβούλευμα, γενομένου πρὸ τούτου τῶν νενομισμένων πρὸ τῆς ἐνάξεως τῶν συζητήσεων τελευτῶν οἱ πρόεδροι δὲ τότε ἐπερώτων τὸν δῆμον ἂν ἐδέχετο τὸ προβούλευμα ἀμείωσεν ἢ ἐπιβίμει ἕνα συζήτησιν αὐτὸ ('Αριστ. Θεσμ. 290) ἢ ἀπόδειξις τῆς γνώμης τοῦ λαοῦ ἐγένετο δι' ἀνακτάσεως τῶν χειρῶν (προχειροτονίας). Ἐνόστο τὸ προβούλευμα δὲν εἰσαφέρετο οὐδ' ἀνεπίσυστο ὑπ' ἐνός τῶν προέδρων, ἀλλὰ ὑπὸ ἰδιώτου, ἦτοι τοῦ ἐξαίτιασμένου πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ τὴν ἀδειαν τῆς Βουλῆς, ἢ ὑπὸ βουλευτοῦ τινος διακρινομένου ἐπὶ βουλευτικῆς δεινότητι. Ἐνοεῖται δὲ ὅτι τὸ μὴ ὑπὸ τοῦ λαοῦ παραδεχόμενον προβούλευμα τῆς βουλῆς οὐδεμίαν εἶχεν ἰσχύον, ὡς μὴ δὲ θεωρούμενον. Ἐάν δὲ ὁ δῆμος οὐδεμίαν ἐπέφερε κρίσιν ἐπ' αὐτοῦ ἴσχυε τούτο ἐρ' ὅσον χρόνον ἢ προτείνουσα Βουλὴ ἔρχετο τὸ τοιοῦτο δὲ φήρισμα ἐλέγετο ἐπέτειον. (Δημ. κ. Ἀριστ. σελ. 651) ἔάν δὲ ἐπεφαιρίζετο ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, καθίστατο πλεονομασίαν τοῦ δήμου τοῖς πᾶσιν ὑποχρεωτικόν. Πῶς δὲ ἐγράφοντο τυπικῶς; τὰ φηρισματὰ ταῦτα κατὰ διαφόρους καιροὺς ἔστει ἰδίῳ παρὰ τοὺς ἀρχαίους συγγραφεύς πλείστα παραδείγματα (Θουκ. Α. 118 'Ανδοκ. περὶ Μυστ. 13. Δημοσθ. περὶ Στεφ. Schoemann σελ. 136. μεταφρ. ἀγγλ.). 'Ο ἐν ἀρχῇ τῶν φηρισματῶν μνημονευόμενος γραμματεὺς ἐκκλησίᾳ ἐγγράφη (γράμματι) καὶ τὰ φηρισματὰ ὀνομάζετο δὲ ὁ κατὰ πρυτανεῖαν γραμματεὺς, καὶ ἐνόστο ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τοῦ τῆς πρυτανείας γραμματεῖος ἐπωνομάζετο τὸ ἔτος; (Πολυδ. II. 98 Boeckh. Δημ. οἰκ. Ἀθην. σελ. 186. β. ἐκδ.).

Ἡ Βουλὴ δὲν εἶχεν οὐδεμίαν ἰδίαν ἰσχύον, ἐκτὸς ἐπὶ ἀσημάτων τινων περιστάσεων. Ἐίγε δὲ μόνον τὸ δικαίωμα τοῦ προτείνου, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ κυροῦν τὰ ὑπ' αὐτῆς προβουλεύματα. Ἦσαν δὲ ἀρμόδιοι ἕνα διδοῖσι γνώμην καὶ ἐπὶ τῶν συμπερνούτων τῆς πόλεως καὶ προτείνουσι τρόπους θρασείας εἰς δεινὰς περιστάσεις, διὸ συνακαλοῦντο ὑπὸ τῶν πρυτανέων πᾶσαν ἡμέραν, ἐκτὸς τῶν ἑορτῶν ἢ τῶν λεγομένων ἀφῆτων ἡμερῶν. Ὁ Δημοσθένης ἀπήγγειλεν εἰς τὴν Βουλὴν τὰ περὶ τῆς ἐκνοῦ καὶ τῆς τοῦ Αἰσχίνου διαγωγῆς ὅτι ἦσαν ὑπὸ τῆς πόλεως ἀποσταλμένοι πρέσβεις πρὸς Φίλιππον ἐξ ὧν λαβούσα αὐτὴ ἀφορμὴν, ὑπέβαλε περὶ τούτου προβούλευμα εἰς τὸν δῆμον. Καὶ ὅτι ὁ Φίλιππος κατέσχε τὴν Ἠλλάδα (Π. Χ. 338) συνεκλήθη παρυτικῶς ἢ Βουλὴ ὑπὸ τῶν πρυτανέων, ἢ ἀπορασίῃ περὶ τοῦ πρυτανέου (Δημ. περὶ Παραπροσβ. 346 περὶ Στεφ. 284). Ἐκτὸς δὲ τοῦ δικαίωματος τῆς προτάσεως ἢ Βουλὴ πολλὰς ἐλάμβανε παρὰ τοῦ δήμου ἐξουσίας ἢ ἀποφασίζῃ ἀνεκλήτους καὶ ἀνεπιφύσιστος τῆς ἐκκλησίας ἐπὶ ἐιδιωτῶν πραγμάτων. Ἐκ τούτου Δημοσθένης μανθάνομεν ὅτι ὁ δῆμος ἐπονομάζετο κυρίαν τὴν Βουλὴν ἕνα ἀποφασίζῃ περὶ ἀποστολῆς πρέσβων πρὸς Φίλιππον (Δημοσθ. Παραπροσβ. 389). Ὁ Ἀνδοκίδης δὲ (Περὶ Μυστηρ.) λέγει ὅτι ἦν αὐτοκράτωρ ἕνα ἐξέτασθ' περὶ τῶν γενομένων ἀκριτοκρίσεων τῶν Ἑλλήνων, πρὸς τῆς εἰς Σικελίαν ἐκστρατείας.

Ἐδίδετο ἐνόστο ἐξουσία εἰς τὴν Βουλὴν ἕνα συνερχέσθαι μετὰ τῶν νομοθετῶν (συννομοθετεῖν), ὡς εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν νόμων μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Θρασυβούλου κατάλυσιν τῶν τριάκοντα Τιμάρων, (403 Π. Χ. Ἀνδοκ. Μυστ. Δημοσθ. κ. Τιμοκρ. 708) ἐδεχετο ἔτι εἰσαγγελίας, τουτέστι μνησίως, περὶ τῶν ἐκτάκτων ἐγγράμματων κατὰ τῆς πόλεως πρακτομένων, περὶ ὧν δὲν ὑπῆρχεν ἐιδιὸς νόμος. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἦτοι ἀπερῆσθε μὴν, ἢ ἀνέφερε τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὴν δικαστηρίῳ τῆς Ἠλικίας, ἰδίως δὲ ὅσο ἐνόμιζεν ὅτι ἢ ἐπιβληθισμένη ποινὴ εἶδει εἶναι ἀνωτέρα ἢ ὅση ἤδυνάτο αὐτῇ ἕνα καταγνώσθαι, τουτέστι ὑπὲρ τῆς πεντακοσίας δραχμῶν. Ἀπερῆνετο ἔτι ἢ Βουλὴ περὶ τῆς ἰκονότητος τῶν ἀργύρων καὶ τῆς διαγωγῆς τῶν ἰδίων αὐτῆς μελῶν. Παρεκτός δὲ τῶν ἐκτεθέντων καθυκόντων ἐξέτειλε ἢ Βουλὴ καὶ οἰκονομικὰ χρεῖα. Πᾶσα μὲν νομοθετικὴ ἐξουσία ἐπὶ χρηματικῶν πραγμάτων ἄνηκεν εἰς τὸν δῆμον καὶ διὰ ψηφισμάτων αὐτοῦ ἐλάμβανον αἱ διατάξεις καὶ αἱ πράξεις, ἢ δικαιοκρατικῶς αὐτῶν ἀντιθέτου εἰς τὴν Βουλὴν, ὡς ἐκτελεστικῆ ἐξουσία τῆς πόλεως καὶ ὑπεύθυνον εἰς τὸν δῆμον. Ὅσον ὁ Ξενοφῶν (Ἀν. Πολ. Γ. 2) λέγει « τὴν δὲ Βουλὴν βουλευσάσθαι, πολλὰ μὲν περὶ τοῦ πολέμου, πολλὰ δὲ περὶ πόρου χρημάτων, πολλὰ δὲ περὶ νόμων βίσεως, πολλὰ δὲ περὶ τῶν κατὰ πόλιν ἀεὶ γινόμενων, πολλὰ δὲ καὶ τοῖς συμμάχοις, καὶ φόρον δέξασθαι καὶ νεωρίων ἐπιμεληθῆναι καὶ ἱερῶν ».

Ὁ δὲ Λυσίας (κ. Νικομ. σελ. 255) ποιεῖ τὴν ἐξῆς περιγραφήν α ἢ Βουλὴ ἢ βουλευσάσα ὅταν μὲν ἔχη ἰκανὰ χρήματα εἰς διοίκασιν οὐδὲν ἐξαιμαρτάνει: ὅταν δὲ εἰς ἀπορίαν καταστῇ, ἀναγκάζεται εἰσαγγεῖλαι δέξασθαι καὶ διαμεῖναι τὰ τῶν πολιτῶν, καὶ τῶν βυθίων τοῖς πονηρότατα λέγουσι παθεσθαι. Οἱ τειλῶναι καὶ ἢ ἐκπολίτας τῶν πόρων διετέλουν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν αὐτῆς: οἱ κατήγοντες δὲ ἱερὰ καὶ ὅσα χρήματα ὤφειλον καταθέτουν ταῦτα εἰς τὸ βουλευτήριον ἡνάγκασε, κατὰ τοὺς λεγομένους τελωνειακοὺς νόμους, εἰς ἀπότισιν τῶν χρημάτων τοῖς δυστροποῦντας εἰς τούτο. Οἱ Ἀποδέκται ὄφειλον νὰ διδοῖσι λογαριασμὸν εἰς τὴν Βουλὴν περὶ τῶν εἰσπραχθέντων καὶ τῶν ἤδη ὄφειλον χρημάτων. Διέταττε αὐτὰ τὰ ἐκ τοῦ δημοσίου γινόμενα ἔξοδα, καὶ αὐτὰ τὰ ἐλάττωτα, π. χ. τὴν μισθοδοσίαν τῶν ποιητῶν κτλ. Ἡ ἐπιτήρησις τοῦ ὑπὸ τῆς πόλεως διακρουμένου ἰππικοῦ, καὶ ἢ ἐξέτασις τῶν ὑπὸ τοῦ δημοσίου συντηρουμένων ἀδυνατῶν μνημονεύονται ὡς χρεῖα καὶ τὰτα τῆς Βουλῆς, καὶ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς ἀποδίδοντο τὰ τῆς πόλεως ἔσοδα. Ἐκ τούτου γίνετα ἄλλοι ὅτι ὅλα τὰ χρηματικὰ ἦσαν διαπεπιστευμένα εἰς τὴν ἀνωτάτην αὐτῆς ἐπιμελίαν (Boeckh Πολ. Οἰκ. ἀβ. σελ. 154). τῶν σπουδαίων ἔργων τῆς πόλεως ἢ καὶ ἢ ἐπιμελίας τοῦ κατασκευάζειν κατ' ἔτος ἀρμύραν τινὰ τριήρων, λιμνοσπυρίων πρὸς τούτο παρὰ τῆς πόλεως τὰ δεόμενα χρήματα. Ἐάν δὲ ἦμῶναι τὸ χρέος αὐτῆς τούτο τὴν ἡδύνατο νὰ αἰτήσθαι διὰ τούτου καὶ μόνον παρὰ τοῦ δήμου τὴν ὠμισμένην ἀμοιβήν, τουτέστι στέφανον, καὶ ἢν ἐξέτειλε κληδῶν τὰ ἄλλα αὐτῆς καθήκοντα ('Υπόθ. τοῦ κατὰ Ἀνδρ. λόγ. τοῦ Δημοσθ.).

Παρεκτός τῶν δέκα ἐκ τῆς πρωτεύουσας φυλῆς προέδρων τῆς Βουλῆς ἀνεδεικνύοντο διὰ κλήρου ὑπὸ τοῦ ἐπιστάτου ἐνέκα ἑτηρίου πρόεδροι, ἀνὰ εἰς ἐκ τῶν μὴ πρυτανευουσῶν φυλῶν, κατὰ πᾶσαν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου ἢ συνεδρίαν τῆς Βουλῆς. Οὗτοι δὲ ἐκλεγόντο οὐχὶ δι' ἐπὶ τῆς ἡμέρας ὡς οἱ ἄλλοι πρόεδροι, ἀλλὰ μόνον δι' ὅσας ὥρας διήρκει ἢ ἐκκλησία τοῦ δήμου ἢ ἢ συνέλευσις τῆς Βουλῆς. Περὶ τῆς ἀνάγκης καὶ τῶν καθυκόντων τῆς τῶν ὑπὸ τῶν ἐνέκα μὴ πρυτανευουσῶν φυλῶν ἐλογοῦς ἐνέκα προέδρων ὁ περιώνυμος ἀρχαιολόγος Schoemann διδοῖ τὴν ἐξῆς γνώμην « Ἐπειδὴ οἱ πρυτανεῖς ἐπιστείνοντο πολλὰ καὶ σπουδαία ἔργα, ὄντες δὲ πάντες, ὡς ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς, συσχετισμένοι ἀλλήλοις καὶ κοινὰ ἔχοντες πολιτικὰ συμφέροντα, ἕνα μὴ ὡς τοιοῦτοι φροντίζουσι μᾶλλον ὑπὲρ τῶν τῆς ἰδίας φυλῆς συμφερόντων ἀλλοίους: τὰς ἄλλας κατὰ τὸν τριακονταετησίαν χρόνον τῆς πρυτανείας αὐτῶν, ἐπειροῦσθαι ἢ κληρώσασθαι τῶν ἄλλων ἐνέκα οἰνοῖ πρόεδρον, ἀντιπροσπεύοντων τὰς μὴ πρυτανευούσας φυλὰς καὶ κληθευομένων τὰ συμφέροντα αὐτῶν, ἕνα ταῦτα προσεβάλοντο ὑπὸ τῆς πρυτανεύουσας κτλ. Οἱ πρὸς τούτο λατῶν ἐκλεγόμενοι πρόεδροι εἰκόμειται ὅτι συνέπραττον μετὰ τῶν κυρίως προέδρων καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἄλλων ἔργων τούτων.

Πολλὰς ἀπαντᾶται μνημονευομένη μετὰ τῶν προέδρων καὶ προεδρεύουσα φυλὴ. Περὶ ταύτης μανθάνομεν ἐκ τοῦ κατὰ Τιμάρχου λόγον τοῦ Αἰσχίνου, ὅτι ἀσχημονήσαντος ποτὶ τοῦ Τιμάρχου ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας, ἐτέθη νόμος κινῶς, καὶ ἢν ἐκλεγροῦτο φυλὴ ἐπὶ τὸ βῆμα ἦτις προεδρεύουσα ἐτήρει τὴν τάξιν καὶ τὴν εὐκοσμίαν. Ἐάν δὲ τις τῶν φυλῶν διήγειν ἀτάκτως καὶ ἀκόσμως ἐν τῇ βουλῇ ἢ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἢ προσέβαλε τὸν ἐπιστάτην μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς βουλῆς ἢ τῆς ἐκκλησίας, εἶχον οἱ πρόεδροι ἐξουσίαν ἕνα τιμωρῶσιν αὐτὸν διὰ ζήλιας μέγιστις πενήκοντα δραχμῶν δι' ἕκαστον ἀδικημά, ἢ ἔάν ἢ ἀξίως πλείους ζημίας εἰσέφερον αὐτὸν εἰς τὴν βουλὴν ἢ εἰς τὴν πρῶτην ἐκκλησίαν κλ. (Αἰσχ. κ. Τιμάρχ. σελ. 31-32 ἐκδ. Tauchn.).

Εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς δὲν ἐκώλυτο ἢ εἰσόδος τοῖς ἰδιώταις ὁ Δημοσθένης ἐν τῇ παραπροσβείας λόγῳ αὐτοῦ (λ. σελ. 346) λέγει ὅτι εἰς περιστάσιν τινὰ τὸ βουλευτήριον μεσθὸν ἦν ἰδιωτῶν καὶ ὁ Αἰσχίνος ἐν τῇ κατὰ Κτησιφώντος; λέγει « μεταστασάμενος τοῖς ἰδιώταις » (Τ. I. 20). Πολλὰς καὶ μάλιστα ἐπετρέπετο διὰ ψηφισματος τοῖς ἰδιώταις ἕνα παρῶσιν αἰζῶνται καὶ διδοῖσιν εἰς τὴν Βουλὴν γνώμην. Ἐν τῇ βουλευτικῇ ἦσαν καὶ βωμοὶ Διὸς βουλαίου καὶ Ἀθηνᾶς βουλαίας, ἐνθα ἐδέοντο οἱ βουλευταὶ πρὸ τῆς ἐνάξεως τῶν ἔργων αὐτῶν ('Αντιφ. περὶ χρο. σελ. 789). Τὴν Βουλὴν λοιπὸν ταύτην καὶ τὴν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ συνέστασε, κατὰ τὸν Πλούταρχον, ἢ μᾶλλον διετήρησε καὶ ἐκάρτησεν ὁ Σόλων, αἰσίματος ἐπὶ δυοῖ βουλαῖς, ὡς περὶ ἀγκύρας ἔμελλεσαν, ἦτον ἐν ὄσῳ τὴν πόλιν ἐσεσθαι, καὶ μᾶλλον ἀτρεπούσας τὸν δῆμον παρεξέειν. » (Πλουτ. Σολ.)

Θρησκευτικαὶ ἰδέαι τῶν πρώτων κατοίκων τῆς μεγάλης Βρετανίας.

Οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῆς μεγάλης Βρετανίας οὐδένα νὰν ἤγαγον εἰς τὴν θεότητα, καὶ τούτο φαίνεται βέβαιον, διότι αἱ ποιήσεις τοῦ Ὀσσιάνου δηλοῦσι τὸν ὑψηλὸν τούτων ἑθρῶν, περὶ οὐδενὸς ποιοῦντα τοῖς ναοῖς, καὶ τὴν λατρείαν τοῦ Ὀδίνου (odin), (I) τοῦ τῶν Σκανδιναῶν, λεγομένου Λόδα. Ὁ Ὀσσιάνος παρὶ τούτου τοῖς ναοῖς, ἐπικαλομένους τὸν θεὸν αὐτῶν πέρη ἀγγέλματος, ὁ ὀνόμαζον πέτρων τῆς δυνάμεως, ψέγει τὴν λατρείαν αὐτῶν, θεωρῶν αὐτὴν ὡς ἀτελή. Οἱ δρυῖδες, ἑθρῶν τε καὶ ὑπ' αὐτῶν διδασκόμενοι λαοί, ἐθεώρουν ἄσπασαν τὴν φύσιν ὡς νὰν τῆς θεότητος, καὶ δὲν ἀμφιβάλλεται ὅτι ἐγνώριζον τὴν ὑπαρξίν ὑπερτάτου ὄντος, πιστεύοντες εἰς τὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς, καὶ εἰς τὰς ποινὰς καὶ ἀμοιβὰς μελλούσης ζωῆς.

Ἐδοξάζον ὅτι τὰ νεφρῶν ἦσαν αἱ κατοικίαι τῶν ψυχῶν τῶν τεθνεώτων, οἱ δὲ ἀνδρεῖαι καὶ ἐνέροις ἐδεξοῦντο μετὰ χαρᾶς εἰς τὰ ἐνέροις κατοικίαι τῶν πικέρων αὐτῶν: ἐνθ' οἱ πονηροὶ φεύλοιο τε καὶ ἐβράβοις, ἀποκλειόμενοι τῆς κατοικίας τῶν ἡρώων, κατεδικάζοντο εἰς τὸ πλάσθαι ἐπὶ τῶν ἀνέμων. Ἐν τοῖς ἐνέροις ἀνακτόροις ἦσαν διάφοροι θέσεις, ὧν τὴν πρῶτην ἐλάμβανον ἢ ἀρετῆ καὶ ἢ ἀνδρείας, χρησιμεύουσας τῆς δόξης: ταῦτις εἰς ἀξίωσιν τῆς ἀμύλλης τῶν πολέμιστων. Αἱ ψυχῆς εἶχον τὰς αὐτὰς, ἄς καὶ ἐπὶ τοῦ βίου ἐκίετο ὄρεξις, καὶ ἀπῆλθον ἀπὸ τῶν μετεώρων ἐσθλείων ὅσας ἀέριστε πρετίμεσαν εὐλαμνίαις.

Ἐπίστευον εἰς αἱ ψυχῆς εἶχον μὲν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἀνέμων καὶ τῶν καταγίτων, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων. Ὁ ἦρος, ἐρ' οὐδ' ἐπικηδεῖαι: ὁ ἦρος δὲν ἐψήλη ὑπὸ τῶν ἑθρῶν, οὐδέποτε ἤδυνάτο εἰσελθεῖν εἰς τὰ πᾶρα ἐσθλείαι, καὶ φαίνεται ὅτι οὗτο: ὁ ἦρος ἦν ἢ μόνη κυρία τελετὴ τῆς κηδεῖας αὐτῶν. Ὁ νεκρὸς ἐξελποῦτο ἐπὶ στρώματος: ἐξ ἀγγέλου ἐν τῇ πῆμει λίκου, ἔχοντος ἐθρῶς ἐξ ἢ ἐκτὸς πυλῶν, καὶ πλεσίον πολεμιστοῦ ἐτίθετο τὸ ζῆρος αὐτοῦ καὶ δώδικα ἐβλη. Ἐπειτα ἐκαλύπτετο ἐξ ἐτέρου ὀμοίου στρώματος, ἐρ' οὐδ' ἐτίθετο κέρως ἐλάφου ἢ ἄλλου ἀγρίου ζώου, ἐνόστο δὲ ὁ εὐνοούμενος μολοσῶς κίων τοῦ ἐνταφιοζομένου ἐφρονέτο ἕνα τεθῆ ἐπὶ τοῦ δευτέρου τούτου στρώματος. Μετὰ ταῦτα ἐκαλύπτοντο πάντα ἐν γῆς ἐκλεκτῆς, καὶ ἢ ἕκτασις τοῦ τάφου διαίρητο διὰ τεσσάρων λίθων, ταχθέντων κατὰ τὰς τέσσαρας πλευρὰς αὐτοῦ.

Αἱ θύραι τῶν ἐναερίων ἀνωκτόρων ἠνοίγοντο καὶ δι' ἐνός ἑθρῶν, ψάλλοντες τὸν ἐπίταρον ὕμνον: ἀλλ' ὅσο, κατὰ λάθος, ἢ τελετὴ αὐτῇ δὲν ἐγένετο, ἢ ψυχὴ ἐγκατελείπετο εἰς τὰς ἑμίχλας τῆς λίμνης Ληγῶς (Lego), ἢ ἄλλων τινῶν. Αἱ δὲ οὗτοι μείναςαι ἀμνησμένοις δυστυχεῖς ψυχῆς, ἐνομιζοντο πάσχωσαι ὑπὸ τῶν συνηθῶν καὶ ἐνέκων θανάτων. Ἐκ τούτων, ἄς αἰετὴ τῶν λιμνῶν καὶ τῶν ἑλῶν ἀναθυμιάσεις ἐπροξένουσι. Ἐκ τούτων δηλοῦται πῶσον οἱ Βάρδοι ἐπιμελοῦντο τὴν διατήρησιν δικαιοσύνης, αἵτινες καθίσταν τὴν λειτουργίαν αὐτῶν παραμυθητικωτάτην καὶ ἀναγκασιότατην.

Ἐπίστευον εἰς διὰ τὸ θανάτου οὐτε συγγένει οὐτε φιλία ἐλλεστο, καὶ ὅτι αἱ σκιά ἐνδιερέοντο εἰς πάντα τὰ δυστυχήματα ἢ εὐτυχήματα

(1) Ὁδίνος ἦν ὁ ἀνώτατος θεὸς τῶν Σουῶν. Λέγεται ὅτι ὁ Φριδβόργου Φρίγιος, ὅστις ὄν πρῶτος ἀρχιερεὺς τῆς λατρείας τοῦ Ὀδίνου, καὶ ἠγεμὼν σουηθικοῦ λαοῦ, μεταξὺ Εὐζείνου Πόντου καὶ Κελτικῆς κατοικοῦντος, συμμίχθη τῷ Μιθριδάτῃ κατὰ Πομπηίου κα ἐφυγε μετὰ τὴν ἥτταν εἰς ἀγνώστους τοῖς Ῥωμαίοις χώρας, καὶ λαβὼν τὸ ὄνομα τοῦ Ὀδίνου, εἰς ἄνωστους τοῖς Ῥωμαίοις χώρας, εἰς ἕνα νομισθῆναι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων εἰς ἄνωστους ἀρχιερεὺς αὐτοῦ, εἰς ἕνα νομισθῆναι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ὡς ἠμπεδόμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ, συνήγαγεν ἅπαντα τὴν νεολαίαν ὑπὸ τὴν σημαίαν αὐτοῦ: ἐνεσθῆν δὲ ἡμῶν ἐκείνη τὰ οἰκόντα τὴν ἀρκίαν, καὶ δυτικὴν Εὐρώπην ἔβη, ἢ ὑπέβαλεν εἰς τὴν πᾶσαν αὐτοῦ λατρείαν, καὶ εἰς τὴν δυνασταίαν τινῶν τῶν υἱῶν του. Ὅλοι οἱ ὑπῆκοοι ἐδῶξαν αὐτὸν ὡς θεόν. Μετὰ τὰς κατακτήσεις δῆγον ἐν Σουηδία, ἔπου ἐτελεύτησεν αὐτός. Αἰσθανθεὶς τὸ τέλος τοῦ βίου καὶ μὴ θελῶν ἀπῆλθειν ὑπ' ἀσθενείας, σενεκέλασε πάντα τοὺς ἐταίρους τῶν τροπαίων αὐτοῦ, καὶ ἀφῶ κυκλοειδῶς ἐποίησεν εἰς ἐκτὴν διὰ λόγους ἐνέκα τραχύματα, καὶ διὰ ξίφους ἄλλας διαφόρους διακομὰς, εἰπὶν ἀποπέον, ὅτι ὕπαιξις εἰς Σουηθίαν ἕνα ἐνωθῆ τοῖς ἄλλοις θεοῖς: ἐν αἰωνίῳ συμποσίῳ, ἔπου ὑποδέξεται ἐν μέγιστῃ τιμῇ πάντα, οἱοὶ μάχονται ἀνδρείως καὶ πίπτουσι ἔχοντες τὰ ὅπλα εἰς τὰς χεῖρας.

τῶν φίλων. Ἄν τῷ κόσμῳ οὐδὲν ἔθνος ἐδῶκε πλείοτερον τοῦ Βρετανικοῦ πίστην εἰς τὰ φάσματα. Οἱ ἑρνοῖ, ἐξαιρέτως ἀρεσκόμενοι ταῖς μαλαγγολοκαταῖς ἰδέαις, πολλὰς ἀπῆρχοντο ἕνα διαγαγῶσαι νύκτα ἐν μέσῳ τῶν ἑρνοῖων, καὶ ἐν τῷ ψυθροίματι τῶν ἀνέμων, ἢ τῷ βόθῳ τῶν χειμᾶρῶν: ἐπειθοντο ὅτι ἦκου ὀν τὴν φωνὴν τῶν νεκρῶν, ὅτε δὲ ὁ ὕπνος καταλάμβανεν αὐτοὺς ἐνετροπολοῦντας, ἐθεώρουν τὰ ἐνεφρατα αὐτῶν ὡς βεβαίως αἰωνοὺς τοῦ μελλόντος.

Ἡ δὲ ἐμφάνισις τῶν ἀγαθῶν ἢ πονηρῶν πνευμάτων δὲν ἐγένετο ὁμοιοτρόπως, διότι τὰ μὲν ἀγαθὰ ἐνεφανίζοντο πρὸς τοὺς φίλους τὴν ἡμέραν ἐντὸς τερπῶν καὶ ἐρήμων κοιλιάδων, τὰ δὲ πονηρὰ πάντοτε ἐπὶ νυκτὸς ἐν θυελλιαῖς καὶ ἀνέμοις.

Τὸ κάλλος τῶν γυναικῶν, κατ' αὐτοὺς, ἦν ἄρφαρον ὑπὸ τοῦ θανάτου, αἱ δὲ σκιά αὐτῶν διετέρου τοὺς χαρακτήρας καὶ τὸ εἶδος τῆς καλλολογῆς αὐτῶν, καὶ οὐδέποτε περιεβάλλοντο ὑπὸ τοῦ φόβου διερχόμενοι δὲ τοὺς ἀίρας ἐκινούνο μετὰ χάριτος, καὶ τὸ ἐκ τούτου ἀκούομενον ψιθυρίσμα εἶχε τι τὸ ἡδὺ καὶ θηρῶδες. Ἐκατελουμένης μεγάλης ἐπιχειρήσεως, ἐπιστεβέτο ὅτι αἱ ψυχῆς τῶν πικέρων καταβαίνουσαι προεμύνον τὴν ἐπιτυχίαν ἢ ἀποτυχίαν αὐτῆς, ἢ μὴ ἐμφανίζομεναι, προήγγελλον τούτο τοῦλάχιστον δι' οἰωνῶν.

Πᾶς ἄνθρωπος ἐπίστευον εἰς ἕνα πρῶτατὴν δαίμονα ἀδολαίπτως ἀκολουθοῦντα αὐτὸν, πρὸς βί, ὅσα ἐγγὺς τοῦ θανάτου, ἐνεφανίζετο ἐν τῷ τόπῳ τῆς μελλούσης τελευτῆς ὄντο ῥόμοιοι. Ἐδοξάζον ὅτι, μεριστῶνται μὲν ἀποθνήσκοντες, αἱ τῶν τεθνεώτων βράδων ψυχῆς ἐψάλλον τρεῖς νύκτας περὶ τὸ φάσμα αὐτοῦ, πολεμιστοῦ δὲ, τὰ μὲν ὅπλα, ἢ εἶχεν οἰκοῖ ἐφαίνοντο αἰματώσας, ἢ δὲ σκιά ἐπορεύετο ἐπισκευομένη τὸν τόπον ὅπου ἐγεννήθη, καὶ ἐνεφανίζετο εἰς τοὺς μολοσσοὺς κύνας αὐτοῦ, ὅν ἐπένοτες ὠλόλυγον.

Τὰ πλείστα φυσικὰ ἀποτελέσματα ἀπέδιδον εἰς τοὺς δαίμονας, νομίζοντες τὴν μὲν ἠχώ ὡς φωνὴν τοῦ δαίμονος τοῦ ἔρου: τὸν δὲ πρηγοῦμενον τῶν καταγίτων ὑπόκοπον φῶρον, ὡς βρόχημα τοῦ δαιμονίου τοῦ λῆρου, καὶ τὴν δὲ ἀνέμου ἤχησιν τῶν μαγαζέων τῶν βράδων ὡς ψυχῆς ψεύσεως αὐτῆς ἐλαφρῶς, καὶ προμνησούσας τὸν θάνατον μεριστῶντος: ἐπειδὴ οὐτε ἀρχηγῶς, οὐτε βραδύς ἐτελείτα ἄνευ τοῦ προφητικοῦ τούτου ἤκου τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ κρημαμένων πικέρων τῶν ἑθρῶν.

Ἡ κατόικισις ἐλλας τῆς φύσεως ἐκ οἰκῶν τῶν προγόνων αὐτῶν καὶ τῶν φίλων, ὅν ὄν ἀπᾶστας ἐνομιζοντο περιεπιχησόμενοι, φαίνεται πολὺ παραμυθητικῶν, ὡς τούτο ἕκαστος αἰσθάνεται. Αἱ ἰδίαι αἰταὶ καὶ τῶν ἐνέπνεον μαλαγγολίαν, πολλὸ ὄμοιο ἐνδιαφέρουσαν, ἔβηλον καὶ ἦσαν πρὸς ἐπίστασιν καὶ ἀσχύλησιν τῆς φαντασίας. Ἐκ ταύτης τῆς αἰτίας ἀνεμπαρολαίποντες τὴν πλείονα ἐθεσιν τῶν ἐξ ἄλλοδαπῆς ἐλλοσῶν λατρεῖων, ὡς οὐκ ἐμῶν τῆς θρασείας τῶν Ἀρμυθῶν γενικῶς παραδεχόμενος κατὰ τὰς μέγιστις ἐναργείας ἀποδείξεις τῶν ἱστορικῶν, τῶν παραδόσεων καὶ τῶν ἑθίμων, ἐπιμελησόμεθα κατιστήσασθαι γνωστῶν ὅτι περὶ τῶν περιφῶμων τούτων ἀνδρῶν βεβαιώτερον διεσώθη.

(Ἐκ τῶν Γαλλικῶν ὑπὸ τοῦ Σ. Μ. Σ.). (Ἀκολουθεῖ.)

Περὶ Κοζάκων. (Κοσαάκων—Κοσαάκων)

Ὀνομάζονται Κοζάκοι αἱ εἰς τὰς μεσοβυρῶνας καὶ ἀνατολικὰς χώρας τῆς Ῥωσίας, Πολωνίας καὶ Οὐκραίνης οἰκῶσαι ἀρμανεῖς φυλαὶ φυλάττουσαι αὐταὶ τὰ μεσοβυρῶνα καὶ ἀνατολικὰ ὄρια τῆς Ῥωσίας, καὶ ἐν ἀνάγκῃς τοῦ Ἀυτοκράτορος στρατεύουσαι: οὐδὲν ἄλλοιαν τελοῦσι φῶρον. Πάντες σχεδὸν οἱ Κοζάκοι προεβούουσι τὴν ἑθρῶδων ἀνατολικὴν πίστην καὶ διοκοῦσιν ἀνεξαρτήτως: τὰ ἐσωτερικὰ αὐτῶν, ἀποτελοῦντες εἶδος τι στρατιωτικῆς δημοκρατίας: εἰς εἰς τῆς καταγωγῆς καὶ τῆς παροῦσας

αὐτῶν κατατάσσῃς, φαίνονται εἰς δύο κυρίως διαιρούμενοι γένη, τὸ τῶν Κοζάκων τῆς μικρᾶς Ῥωσσίας, καὶ τὸ τοῦ Δὸν (Ταναΐδος). Ἀμφότερα ταῦτα, ἰδίως δὲ τὸ τοῦ Δὸν, ἔχουσι κλάδους ἰδίους. Καὶ ἐκ τούτου μὲν, μᾶλλον πεπολισμένου ὄντος, κατὰγονται οἱ Βολγαϊκοί, οἱ Τερέκοι, οἱ Γρεβέσκοι καὶ οἱ Οὐράλαιοι καὶ Σιβήριοι Κοζάκοι· ἐκ τοῦ ἄλλου δὲ γένους κατὰγονται οἱ Ζαπορόγιοι καὶ Ἀύδαμάσκοι, λαοὶ τρυφῆται καὶ ἀκταδάμαστοι. Οἱ συγγραφεῖς δὲν ὁμοφωνοῦσι περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ ὀνόματος τῶν Κοζάκων. Τὸ ὄνομα Κοζάκ σημαίνει τουρκικτὴ κλέπτην, Ταρταριστὴ δὲ εὐζώνων στρατιώτην. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Κοζάκοι ἤλθον ἐκ τῶν πέραν τοῦ Βόλγα πεδιάδων, ἐνδέχεται νὰ ᾖσι λείψανα τῶν κατὰ διαφόρους κειρῶν κατασταθέντων ἐκεῖ Ταρταρικῶν ὀρδῶν. Ἄλλοι δὲ τινες νομίζουσι αὐτοὺς Ῥωσικῆς καταγωγῆς καὶ θελοῦσι τὸ ὄνομα γινόμενον ἐκ τοῦ κωδιόφρου, ὅθεν καὶ κωζόκ ἢ κηλωτή. Γλωσσικῶς κυρίως αὐτῶν εἶναι ἡ Ῥωσικὴ ἀνάκικτος ὁμοῦ λέξεσι Τουρκικῆς καὶ Πολωνικῆς, ἀσπρέλαβον ἐκ τῶν ὁμωνύμων ἐθνῶν, πρὸς ἃ ἔχον πάλαι διηγεῖς πολέμους. Ἡ μᾶλλον πιθανὴ περὶ αὐτῶν γνώμη ὑπάρχει ἢ τῶν νομίζόντων ὅτι ἀμφοτέρω τὰ Κοζακικὰ γένη κατὰγονται ἐκ λεγομένων τῶν ἠνωμένων Ῥώσων τυχοδιωκτῶν, τῶν ἀπὸ τῆς Νοβογοροδίας κατελθόντων, πρὸς συλλογὴν λειῶν ἐν τοῖς πολέμοις καὶ ἔρσιον πρὸς τοὺς Ταρτάρους κατὰ τὰ Ῥωσικὰ μεθόρια. Ἐπειδὴ δὲ ἀνεφάνησαν χρήσιμοι πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν ὀρίων, ἡ κυβερνητικὴ ἐγκρίθησεν αὐτοῖς προνομίαν μεγάλαν καὶ ἀπειμμετο αὐτοῖς γαίαι, ἐνθα κατασταθέντες ἐπληθύνθησαν παραδόξως. Ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ἠξίωσε καὶ βαθμηδὸν ὀργανίσθησαν καὶ ἐτακτοποιήθησαν βέλτιον, καὶ σταθερῶς ἐν ταῖς ἀπονεμηθείσαις αὐτοῖς χώραις διέμεναν. Εἰρήσθη δ' ἐν τοσούτῳ ὅτι αἱ προνομίαι αὐτῶν περιωρίσθησαν πολὺ ἀπὸ τοῦ 1804.

Κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1538, 3000 Κοζάκοι ἐκ τοῦ γένους τῶν τοῦ Δὸν. συνεπολέμησαν τοῖς Ῥώσοις ἐν Λιβονίᾳ καὶ κυριεύσαντες τότε τὴν Σιβηρίαν ἐξήλασαν ἐκ πολλῶν Ῥωσικῶν ἐπαρχιῶν τοὺς Ταρτάρους, καὶ συνετέλεσαν εἰς κατατρόπωσιν τῶν Τούρκων. Ἐπὶ τῶν συχνῶν στάσεων τῶν τοῦ Δὸν Κοζάκων, ὧν ἡ τελευταία διευθύνετο ὑπὸ τοῦ τρομεροῦ Πουγατσχέφφ, ἀνεφύησαν διχόνοια καὶ ἐριδὲς μεταξὺ αὐτῶν, τελευτήσασαι εἰς τὴν διαμελισμὸν αὐτῶν καὶ ἀποχώρησιν εἰς διάφορα μέρη. 7000 τούτων, ἴν' ἀπορύγῃσι τὴν διὰ τὰ ἐγκλήματα αὐτῶν τιμωρίαν, ἀπεσύρθησαν, τῷ 1577, εἰς Κάμαν καὶ Πέρομη καὶ ἔπειτα εἰς Ὄβιν καὶ ἐξέβηλον τοὺς ἐνταῦθα οὐκοῦντας Οὐογούλους, τοὺς Ὀστιακοὺς καὶ τοὺς Ταρτάρους. Ἐπειδὴ δὲ ἕνεκα τῶν πρὸς τοὺς λαοὺς τούτους πολέμων αὐτῶν κατὰ πολὺ ἠλαττώθησαν, ὁ δὲ ὀδηγὸς αὐτῶν δὲν ἠδύνατο νὰ τηρήσῃ πλέον τὰς κατακτήσεις αὐτοῦ, ἐξήτησαν τὴν Ῥωσικὴν προστασίαν καὶ ἐλαβόν ὄντως βοήθειαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως αὐτῆς. Ὁ κλάδος οὗτος τῶν Κοζάκων ἐξηπλώθη ἕκτοτε ἐφ' ὅλην τὴν Σιβηρίαν. Ἡ δὲ δύναμις τῶν Κοζάκων διαπρόως ὑπολογίζεται. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀναβιβάζει αὐτοὺς εἰς 700000 πολεμιστὰς, ὧν οἱ ἡμίσεις σχεδὸν διατελοῦσιν εἰς ἐνέργειαν, καὶ τούτων πάλιν τὰ δύο τρίτα ὑπηρετοῦσιν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν μόνον καὶ οὐδέποτε εἰσέρχονται εἰς τὴν Εὐρώπην· ὥστε ἡ Ῥωσικὴ δύναται μόνον 100000 νὰ μεταχειρισθῇ ἐν περιπτώσει πολέμου Εὐρωπαϊκοῦ. Κατὰ τὴν διοργανώσιν αὐτῶν καὶ τὸν κατὰ τὸ 1844 γενόμενον κανονισμὸν, ἐκ τῶν πρὸ αὐτῶν συγκροτουμένων ταγματῶν τὰ δύο τρίτα ὑπηρετοῦσιν οἴκοι καὶ τὸ ἕνα τρίτον ἐν τοῖς μεθορίοις. Καλούμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος ὀφείλουσιν ἵνα πορεύωνται εἰς τὰ πεδία τῆς μάχης, λαμβάνοντες τότε μισθὸν καὶ σιτηρέσιον πρὸς αὐτοῦ. Ἀποτελοῦσι δὲ οὗτοι, ἰδίως οἱ τοῦ Δὸν, οἵτινες εἰσὶν οἱ μᾶλλον ἐλεύθεροι, τὸ ἄτακτον ἱππικὸν τοῦ Ῥωσικοῦ στρατοῦ, εἰς χωριστὰς Ἰλας διαιρούμενοι. Οἱ δὲ τῆς μικρᾶς Ῥωσσίας Κοζάκοι, μᾶλλον πεθιμένοι ὄντες, εἰσὶ τακτικώτερον διατεθειμένοι. — Παρὰ τοῖς Κοζάκοις δὲν ὑπάρχει εὐγένεια οὐδὲ διακρίσεις· πάντες εἰσὶν ἴσοι καὶ οὐδόλως νομίζουσιν εὐτελεῖς τὸ κατ' ἀμοιβὴν διοικεῖν καὶ ὑπέκειν ἀλλήλοις. Οἱ ἀξιοματικοὶ αὐτῶν αἰροῦνται ὑπ' αὐτῶν ἐξ ὁμογενῶν, καὶ μόνον διὰ τὸν ἀρχηγὸν αὐτῶν ἀπαιτεῖται ἢ τοῦ Αὐτοκράτορος ἐγκρίσις, καὶ τῆς συγκρατήσεως τούτου ἀποβάλλει τὴν ἀρχὴν. Οἱ διοικηταὶ τούτων μισθοδοτοῦνται ὑπὸ τοῦ στέμματος πάντοτε οἱ δὲ κοινοὶ Κοζάκοι μόνον ὅταν δικτελοῦσιν εἰς ἐνέργειαν. Τὰ τάγματα αὐτῶν (ποῦλκα) σύγκεινται ἐκ 500—3000 ἀνδρῶν, κατὰ τὸ μέγεθος τῆς ἐπαρχίας, καὶ διοικοῦνται ὑπὸ ἑταμῶν ἢ κατὰ τὴν γλώσταν αὐτῶν Ἀταμάνων. Οὕτω δὲ ὁμοιάζεται καὶ ὁ γενικὸς πάντων διοικητὴς ἢ ἐθνάρχης. Οἱ κατώτερον τοῦ ταγματάρχου ἀξιοματικοὶ δὲν ἔχουσι οὐδένα ἑαθμὸν, (ἐκτὸς εἰς εἰδικὰ τινα τάγματα, ὧν οἱ ἀξιοματικοὶ βαθμολογοῦνται ὡς οἱ ἐν τῷ στρατῷ ἀξιοματικοί). Ἐν περιπτώσει δὲ ἀνάγκης διοικοῦνται καὶ ὑπὸ ὑπαξιωματικῶν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ. Ἐκαστος Κοζάκος ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίαν ἀπὸ τοῦ 18—50 ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, τὴν ἵππον καὶ τὰ ἐνδύματα αὐτοῦ προμηθεύει ἐξ ἰδίων, φέρουσι δὲ ὄπλα λόγχην 10—12 πόδας μακρὰν, σπάθην, πιστόλιον ἢ καὶ πυροβόλον, ἔτι δὲ καὶ τόξον καὶ βέλη καὶ δερματόπλεκτον μάστιγα. Ἀνεπιτήδειοι ὄντες εἰς διεξαγωγὴν τακτικῶν κινήματων διατελοῦσι χρησιμώτατοι καὶ ἐμπειρότατοι εἰς τὸ προσβάλλειν ἀποσκευὰς, ἀποθήκας καὶ διώκειν καὶ ζῆμιον τοῦ εἰς φυγὴν τρεπομένου. Οἱ ἵπποι αὐτῶν, εἰ καὶ μικρόσωμοι, εἰσὶ ταχύτατοι καὶ ἰσχυροί, εὐκόλως δυνάμενοι διένειν 50—60 μιλίων ὁδὸν καθ' ἑκάστην, καὶ τούτο ἐπὶ πολλὰς

συνεχῶς ἡμέρας· ἕκαστον τάγμα αὐτῶν ἔχει μίαν ἢ πλείους ἐκ σπρικοῦ σημαίας κεκοσμημένας εἰκόσιν ἁγίων. Πολεμοῦσι τὸ πλεῖστον εἰς μικρὰς συνερχόμενοι Ἰλας καὶ προσβάλλουσι τὸν πολέμιον πανταχόθεν, κυρίως δὲ κατὰ τὰς πλευρὰς καὶ τὰ ὀπίσθην ἄκρα, ὁρμώντες κατ' αὐτῶν μετ' ἀλλαλαγμοῦ βρέμοντος καὶ τρομερωτάτου, προεταμέναις ταῖς λόγχαις· ἐάν κατορθώσῃσι διὰ τοῦ ἀκαθάρτου αὐτῶν μένουσ τὴν διόφρηξιν τῶν ἀντιπαρατεταγμένων φέρουσιν ὀλεθρον μέγαν διὰ τῆς σπάθης καὶ τῶν πιστολιῶν κατὰ τῶν διασκορπιζομένων. Τῷ 1570 φιλοδόμησαν τὸ κυριώτερον κοινὸν ὀρηκτήριον (Σταμνίτσα τῆ λέξει αὐτῶν λεγόμενον) τὴν Τσερκάσκη, 70 Ῥωσικὰ θέσπια ὑπὲρ τὴν Ἀζόφ ἀπέχουσαν, ἐπὶ νησιδίων ἐν τῷ Ταναΐτι κειμένων, ἔως 1280 μιλίαι μακρὰν τῆς Πετροπόλεως. Ἐνταῦθα ἐδρέβει ὁ Ἀταμάνος αὐτῶν. Αἱ ἐκκλησίαι αὐτῶν εἰσὶ καθωρτισμένοι χρυσῷ καὶ τιμαλφῆσι λίθοις· ὑπάρχει δὲ ὄδον καὶ θέατρον καὶ βιβλιοθήκη καὶ διδαστήριον· ἐνεργεῖται δὲ καὶ ἐμπόριον οὐσιῶδες δι' Ἑλλήνων, Ἀρμενίων καὶ Ἰουδαίων. Ἐπειδὴ δὲ ἡ πόλις αὕτη κατακλύζεται ἐνίοτε ὁ τῶν πλημμυρῶν τοῦ ἐφ' ὃν φιλοδόμηται ποταμοῦ, ἔκτισαν πρὸ ὀλίγων τιῶν ἐτῶν καὶ ἄλλην Σταμνίτσαν, ὀνομάσαντες αὐτὴν νέαν Τσερκάσκη, ἐπὶ βραχίονός τινος τοῦ Δὸν (Ταναΐδος), ὥρας ὀδὸν τῆς πρώτης ἀπέχουσαν, καὶ εἰς ταύτην μετοικοῦσι πολλοὶ ἐξ ἐκείνης, ἥτις μετὰ μικρὸν ἕνεκα τούτου ἐρημωθήσεται.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ.

Ὁ ἐνενηκόντα περίπου ἔτη ὡς ἄνθρωπος καὶ πεντήκοντα καὶ τρία ὡς ἀρχιερεὺς ἁγίως διανύσας Ἀρχιεπίσκοπος Κορίνθου, πρῶτον δὲ Λαμαλῶν Ἰωάνης, ἐκλήθη ὅπου αἱ σκηναὶ τῶν δικαίων καὶ ὁ χορὸς τῶν ἁγίων ὑπὸ τοῦ ὑψίστου δημιουργοῦ καὶ μισθαποδότου τῆς οὐσιότητος καὶ τῆς ἀρετῆς. Ὁ πιστὸς αὐτοῦ θεράπων Ἰωάνης, ὁ ἐπὶ ὀλίγα διατελέσας πιστὸς προσεκληθὴν εἰς τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἵνα ἐπὶ πολλῶν κατασταθῇ. Ὁ ἀρετῆς καὶ χρηστότητος πηδαλιῶ εἰς τοῦ βίου τὸ πολυκύμαντο πέλαγος χρησάμενος προσορημάσθη εἰς τὸν λιμένα τῆς Σωτηρίας, πρὸς ὃν οὐδέποτε ἔπκυσεν ἀτενίζων καὶ προσκυνολιζόμενος. Καὶ οὐ μόνον ὡς τῆς χάριτος μύστης τῆς ἀγίας αὐτοῦ κλήσεως ἀναδείχθη ἅγιος, ἀλλὰ καὶ ὡς πλῆθης τὰς τῆς πατρίδος ἐντολὰς ἐξετέλεσε, καὶ ὡς τὴν τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ, οὕτω καὶ τὰ τῆς πατρίδος τῆ πατρίδι ἀείψοτε ἀπέδιδε· καὶ πάλιν οὐ μόνον ὁ δημόσιος αὐτοῦ βίος ὑπῆρξεν ἀμεμπτος καὶ χριστοφιλὴς καὶ φιλόπατρις, ἀλλὰ καὶ ὁ ἰδιωτικὸς μεμεστομένος ἦν ἀρεταῖς παντοίας καὶ τελείᾳ αὐταπαρνήσει. Τὰ ἄνηθ δὲ ταῦτα διεκόσμουσ τὴν ἀπὸ τῆς θνητότητος ἦν κατέλιτε εἰς τὴν ἀθνησίαν πρὸς ἣν μεταβέβηκεν ἄγουσαν ὁ δὸν. Παρτιθείς τὸ πνεῦμα αὐτοῦ εἰς τοῦ Κυρίου τὰς χεῖρας τῆ 11 ὥρα τῆς 29 ἡμέρας, ἐκηδεύθη τῆ ἐπιούσῃ μετὰ τῆς προσηκούσης πομπῆς, ἁρισθείσης διὰ προγράμματος τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν. Τὸ λείψανον αὐτοῦ συνώδευσαν μέχρι τοῦ τάφου οἱ Ἰπουργοὶ καὶ πάντες οἱ ἐν τέλει, καὶ Βασιλικὴ θεραπεία μετ' ἀποσπασμάτων στρατιωτικῶν καὶ μουσικῆς αἰλινὸν αὐλοῦσης, καὶ λαὸς ἀμετρος στεινῶν ἀπὸ καρδίας διὰ τὴν στέρησιν πικρῆς καὶ ἱεράρχου, ἀφικομένου εἰς τὰ ἔσχατα ὄρια τῆς ἀρετῆς, ὅθεν πλέον ἀρχεται ἢ ὑπὲρ ἀνθρώπου ἀγιωσύνη.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

— Τὸ προφητικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ διασήμε ἀστρονόμου Καζαμία διὰ τὸ ἔτος 1854 μετὰ 20 εἰκονογραφικῶν ἐξεδόθη ἤδη ὑπὸ τοῦ Κυρίου Ἀνδρέου Κορομηλά. Τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο εἶναι πληρέστερον τοῦ πέρουσιον ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐκδοθέντος καὶ κατὰ τὴν ἄλλην ὕλην, ἀλλὰ μάλιστα κατὰ τὰς προφητείας, γρησίμοις τοῖς μωροῖς τοῦ αἰῶνος τούτου. Αἱ εἰκονογραφίαι εἰσὶ καλῶς ἐξειργασμένοι καὶ τὰ ἱστορήματα ἀστεία, ὅλον δὲ τὸ βιβλίον φέρει τὴν συνήθη χάριν τῆς Κορομηλαίας τυπογραφίας καὶ ἀνταλλάσσειται ἀντὶ ὀκτώ δεκαλέπτων.

— Οἱ ὀρεῖλοιτες ἡμῖν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις συνδρομὰς τοῦ πρώτου ἔτους παρακαλοῦνται ἵνα ἐξορλήσῃσι ταῦτας, διότι αἱ ἀνάγκαι τῆς ἐφημερίδος ὑπερῆραν τὴν κεφαλὴν αὐτῆς.

— Εἰς τὸ Βασιλικὸν Διδασκαλεῖον ἐγένετο ἤδη ἑναρξίς τῶν μαθημάτων, ὧν τὸ πρόγραμμα δημοσιεύθη εἰς τὸ ἐξῆς φύλλον τῆς ἐφημερίδος ταύτης.

— Ῥωσικὸς στολίσκος ἐνέπρησε καὶ ἀρδην κατεπόντισε τὸν ἐν τῷ λιμένι τῆς Σινώπης ναυλοχούντα τουρκικὸν ἐκ 14 πλοίων συγκείμενον· εἰ μόνον ἀτρέπλοισιν τούτου, κάκιστα ἐκ τῶν σφαιρῶν ἔχον, ἐσώθη εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀνήγγειλε τὰ γεγονότα.

ΤΥΠΟΙΣ Δ. ΑΘ. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ.

Ὁδὸς Ἀδριακοῦ, ἀριθ. 302 πλῆσιον τῆς οἰκίας τοῦ Κ. Φιλῆου.